

Implementace Nagojského protokolu a Nařízení EU č. 511/2014 v České republice

Seminář Unie botanických zahrad ČR, Dendrologické zahrady VÚKOZ a Průhonické botanické zahrady BÚ AV ČR v.v.i. „Zvláště chráněné druhy rostlin v kultuře“, 5. dubna 2016

Mgr. Jiří Mach
Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Nagojský protokol

o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání k Úmluvě o biologické rozmanitosti

- přijatý na 10. zasedání Konference smluvních stran Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) v roce 2010 v Nagoji v souvislosti s plněním čl. 15 Úmluvy a jednoho ze tří hlavních cílů Úmluvy
- Cílem protokolu je spravedlivé a rovnocenné sdílení přínosů plynoucích z využívání genetických zdrojů, včetně odpovídajícího přístupu ke genetickým zdrojům a odpovídajícího převádění příslušných technologií, při zohlednění všech práv na tyto zdroje a technologie, a včetně odpovídajících způsobů financování, přispívajících tak k ochraně biologické rozmanitosti a trvale udržitelnému způsobu využívání jejích složek.

Nagojský protokol

o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání k Úmluvě o biologické rozmanitosti

- 3 základní pilíře: Přístup ke gen. zdrojům, sdílení přínosů, dodržování pravidel uživateli
- Přístup ke gen. zdrojům je svrchovaným právem každého státu
- Každá smluvní strana NP vytvoří, v případě, že se rozhodne regulovat přístup ke GZ, odpovídající právní prostředí
- Zajistí informace, zda vyžaduje tzv. předchozí informovaný souhlas (Prior Informed Consent – PIC) a zda je nutné uzavřít s uživatelem vzájemnou smlouvu, která stanoví konkrétní podmínky pro využívání GZ (Mutually Agreed Terms – MAT)
- Základním nástrojem pro výměnu informací je tzv. globální informační systém pro přístup a sdílení přínosů - ABS Clearing –

House

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Nařízení (EU) č. 511/2014

o opatřeních pro dodržování pravidel, která vyplývají z Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání, ze strany uživatelů v Unii

- Nařízení se vztahuje na genetické zdroje, na něž mají státy svrchované právo, a na tradiční znalosti související s genetickými zdroji, k nimž je uplatněn přístup po vstupu Nagojského protokolu v platnost pro Unii. Vztahuje se také na přínosy plynoucí z využívání těchto genetických zdrojů a tradičních znalostí souvisejících s genetickými zdroji
- Dodržování pravidel uživateli

Nařízení (EU) č. 511/2014

Dodržování pravidel uživateli:

- Povinnosti uživatelů (stanovuje čl. 4 Nařízení)
- Registr sbírek (čl. 5 Nařízení)
- Příslušné orgány a kontaktní místo (čl. 6 Nařízení)
- Monitorování dodržování pravidel uživateli (čl. 7 Nařízení)
- Osvědčené postupy (čl. 8 Nařízení)
- Kontroly dodržování pravidel uživateli (čl. 9 Nařízení)
- Záznamy o kontrolách (čl. 10 Nařízení)
- Sankce (čl. 11 Nařízení)

Prováděcí Nařízení Komise (EU) č. 2015/1866 **kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Evropského** **parlamentu a Rady (EU) č. 511/2014, pokud jde o registr** **sbírek, monitorování dodržování pravidel ze strany uživatelů** **a osvědčené postupy**

Nařízení stanovuje prováděcí pravidla k článkům 5, 7 a 8 nařízení (EU) č. 511/2014, které se týkají registru sbírek, monitorování dodržování pravidel uživateli a osvědčených postupů.

Registr sbírek:

- čl. 2, 3 a 4 prováděcího Nařízení stanovují veškeré náležitosti týkající se zařazení sbírky do registru, kontroly a příp. nápravných kroků a další specifikace stanovené v Příloze 1 prováděcího Nařízení

Prováděcí Nařízení Komise (EU) č. 2015/1866

Prohlášení o náležitě péči:

-čl. 5 a 6 prováděcího Nařízení stanovují veškeré náležitosti týkající se Prohlášení o náležitě péči ve fázi financování výzkumu a prohlášení o náležitě péči ve fázi konečného vývoje produktu, včetně vzorů formulářů uvedených v Příloze II a III prováděcího nařízení

Žádost o uznání osvědčeného postupu:

- čl. 8, 9, 10 a 11 prováděcího Nařízení stanovují náležitosti týkající se uznání osvědčeného postupu, oznámení o jeho případných následných změnách, nedostacích či jeho zrušení, včetně náležitostí podpůrné dokumentace uvedené v příloze IV prováděcího nařízení

Návrh zákona

o opatřeních pro dodržování pravidel, která vyplývají z Nagojského protokolu o přístupu ke genetickým zdrojům a spravedlivém a rovnocenném sdílení přínosů plynoucích z jejich využívání (zákon o podmínkách využívání genetických zdrojů a sdílení přínosů z nich)

Předmět úpravy:

Tento zákon upravuje v návaznosti na přímo použitelné předpisy Evropské unie práva a povinnosti osob a působnost správních úřadů v oblasti dodržování podmínek pro přístup a sdílení přínosů z využívání genetických zdrojů a tradičních znalostí souvisejících s genetickými zdroji.

Návrh zákona

o podmínkách využívání genetických zdrojů a sdílení přínosů z nich

- Zařazení sbírky nebo její části do registru sbírek v Evropské unii
- Prohlášení o postupu s náležitou péčí
- Kontrola sbírky nebo její části zařazené do registru
- Kontrola dodržování pravidel uživateli
- Kompetentní orgány (MŽP a ČIŽP)
- Opatření k nápravě
- Přestupky
- Správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob
- Společná ustanovení ke správním deliktům
- Účinnost

Nagojský protokol - současnost

- vstoupil v platnost 12. října 2014 (od tohoto data je EU smluvní stranou Protokolu)
- 70 smluvních stran (4.4. 2016)
- ČR dokončí ratifikaci v průběhu léta 2016
- 100 ratifikací je očekáváno do konce roku 2016

- funkční informační systém ABS – CHM, který spravuje Sekretariát Úmluvy o biologické rozmanitosti.
- seznam národních kompetentních autorit
- Seznam mezinárodně uznávaných certifikátů o shodě (Internationally Recognized Certificates of Compliance, IRCC)

Nagojský protokol – Informační systém ABS - CHM

<https://absch.cbd.int/>

The Convention Cartagena Protocol Nagoya Protocol Programmes Information Secretariat SIGN IN en

ABSCH

 THE ACCESS AND BENEFIT-SHARING CLEARING-HOUSE

HOME FIND INFORMATION SUBMIT INFORMATION HELP

CBD > ABSCH > Find Information > Search

Country Profiles

National Records

Group results by country

Filter by keyword
keyword

Filter by Party status
Select Party status

Filter by countries
Select countries

Filter by regions
Select regions

Filter by record type

- ABS National Focal Points 181
- Competent National Authorities 33
- Legislative, administrative or policy measures 64
- National Websites and Databases 11
- Internationally Recognized Certificates of Compliance 3

Internationally Recognized Certificates of Compliance x

Country(s): 3 Record(s): 3

Guatemala Party

Internationally Recognized Certificates of Compliance 1

- Contract of access to genetic resources for research purposes on Mahogany (*Swietenia macrophylla* King) and Cedar (*Cedrella odorata* L) ABSCH-IRCC-GT-206790

India Party

Internationally Recognized Certificates of Compliance 1

- India/NBA/App/9/684 ABSCH-IRCC-IN-204353

South Africa Party

Internationally Recognized Certificates of Compliance 1

- South Africa/NEMBA/BABS/IEP0045 ABSCH-IRCC-ZA-206780

<https://absch.cbd.int/>

Implementace Nařízení EU č. 511/2014

- Probíhá příprava metodických dokumentů (guidelines)
- celkem 8 metodických doporučení do konce roku 2016
- první metodika se bude týkat přesnějšiho vymezení působnosti Nařízení EU č. 511/2014, zbývajících sedm bude zaměřeno na jednotlivé sektory, které byly identifikovány jako nařízením nejvíce dotčené:
- šlechtitelství zvířat, šlechtitelství rostlin, kosmetika, biotechnologie, farmaceutický průmysl, potravinářský průmysl a biologická kontrola.
- Vyvinut online systém „Declare“, který usnadní přenos informací o postupu s náležitou péčí podle čl. 4 Nařízení

Registr sbírek

PŘÍLOHA I

Informace, které mají být poskytnuty se žádostí o zařazení do registru sbírek podle čl. 3 odst. 1

ČÁST A

Informace, které mají být zařazeny do registru

Podle čl. 3 odst. 1 mají být spolu se žádostí o zařazení do registru sbírek poskytnuty tyto informace:

1. Informace o držiteli sbírky (jméno/název, typ subjektu, adresa, e-mail, telefonní číslo).
2. Informace, zda se žádost týká sbírky nebo části sbírky.
3. Informace o sbírce nebo o její příslušné části (název, identifikátor (kód/číslo)), pokud je k dispozici; adresa/adresy, webové stránky, pokud jsou k dispozici; odkaz na on-line databázi genetických zdrojů dané sbírky, pokud je k dispozici).
4. Stručný popis sbírky nebo její příslušné části.

Pokud má být do registru zařazena pouze část sbírky, měly by se poskytnout podrobnosti o této části (částech) a jejích charakteristických prvcích.

5. Kategorie sbírky

V žádosti by se měly uvést informace o kategorii, do které sbírka nebo její část patří.

Registr sbírek

ČÁST B

Prokázání schopnosti sbírky nebo její příslušné části splňovat ustanovení čl. 5 odst. 3 nařízení EU č. 511/2014

Jako doklad prokazující schopnost sbírky nebo její příslušné části splňovat ustanovení čl. 5 odst. 3 nařízení (EU) č. 511/2014 lze k žádosti přiložit (nebo uvést internetový odkaz) kterýkoli z těchto dokumentů:

- a) zásady chování, pokyny nebo normy, ať už vnitrostátní, nebo mezinárodní, vypracované sdruženími nebo organizacemi, jimiž se sbírka řídí, a informace týkající se nástrojů sbírky pro uplatňování těchto zásad chování, pokynů nebo norem;
 - b) příslušné zásady, pokyny, zásady chování nebo příručky o postupech, vypracované a používané v rámci sbírky, a jakékoli další nástroje pro jejich uplatňování;
 - c) certifikace sbírky podle příslušných systémů, ať už vnitrostátních, nebo mezinárodních;
 - d) informace o účasti sbírky v mezinárodních sítích sbírek a o souvisejících žádostech o zařazení do registru sbírek podaných partnerskými sbírkami v jiných členských státech (nepovinné);
 - e) veškeré další důležité dokumenty.
-

Žádost o uznání osvědčeného postupu

Informace, které mají být poskytnuty se Žádostí o uznání osvědčeného postupu podle čl. 8 odst. 1 Nařízení EU č. 511/2014, jsou specifikovány v příloze IV prováděcího nařízení EK

Prvním příkladem může být Žádost CETAF (Consortium of European Taxonomic Facilities)

Další kroky v implementaci Nagojského protokolu a nařízení (EU) č. 511/2014

- Ratifikace Nagojského protokolu (očekáváno v průběhu léta 2016)
- Přijetí návrhu zákona (do konce roku 2016)
- Zahájení široké odborné debaty s cílem nastavit fungující systém výměny informací, který přispěje k účinnému provádění NP a nařízení EU
- MŽP na podzim letošního roku uspořádá seminář zaměřený na implementaci NP a nařízení EU

Děkuji za pozornost!

Kontakt:

Mgr. Jiří Mach

[email: Jiri.Mach@mzp.cz](mailto:Jiri.Mach@mzp.cz)

tel.: 267 122 320

abs@mzp.cz

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

